

DIPLOMADOLGOZAT

Szatmáry Anna Flóra

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Tájépítész mérnök Msc mesterképzési szak

Az érdi Szapáry kastély kertjének és környezetének fejlesztési terve

Belső konzulens: Dr. Gecséné Dr. Tar Imola Csilla

egyetemi docens

Belső konzulens intézete/tanszéke:

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék

Készítette: Szatmáry Anna Flóra

Budai Campus

2024

A diplomám tervezése során először sorra vettem az érdi Ófalu múltját a történelem folyamán, a rómaiaktól kezdve a jelen korig. A terület megismerve kiválasztottam az általam megtervezett turisztikai útvonal 10 állomását, melynek fókuszpontja a korábbi érdi kastély lett. A történelmi kutatás során az állomások és útvonal megtervezéséhez interjúkat, valamint kérdőíves kutatást is végeztem.

Sajnos elmondható a teljes lehatárolt területről, hogy jelenleg szinte teljesen funkció nélküli, szolgáltatókat egyedül egy élelmiszer bolt jelenti, kikapcsolódásra vágyók pedig az egyetlen parkot látogathatják meg a területen belül, vagy az időszakos nyitva tartással rendelkező pincesor pincészeteit. Továbbá elmondható, hogy az általam kiválasztott állomások védett elemei a legtöbb esetben elhanyagoltak, és nem bejárhatóak, vagy csak időszakosan.

Emiatt tervemben egy turisztikai útvonalat terveztem, mely egy összefogó elem lenne a Kastéllyal a középpontban, ami nagyban segítené az érdi identitás tudat a kialakításában, megőrzésében. Valamint turisztikai fejlődésben is nagy szerepet játszik.

Az állomások közül a legtöbbre csak írásbeli javaslatot tettem, azonban a kálváriára, Szenvedő Krisztus kápolnára és a Szent Mihály templom és plébánia közös államosára koncepció tervet készítettem, a tervrajzi keretek között is, és a Kastély területét ennél részletesebben is kifejtettem kertépítészeti tervvel és részletrajzokkal.

Mindegyik terv létrehozásánál figyeltem arra, hogy a történelmi múlt központi szerepe megmaradjon, valamint hogy a jelenlegi igényeknek megfelelő funkció alakulhasson ki.

Így a Szent Mihály templom és plébánia állomásánál a templomkertben bővült az úthálózat, valamint egy kültéri misehelyszín is helyet kapott. Addig a plébánia kertben közösségi tér és romok bemutatását helyeztem el. A Szenvedő Krisztus kápolnához is került egy kültéri misehelyszín, valamint egy kilátópont is, továbbá egy díszes kiültetés kapott helyet. Emellett kialakításra került a kastélytól a kálvária útvonala.

A kastély terület több újfunkciót is kapott. A Gazdatiszti házban közösségi terek és helytörténeti múzeum kapott helyet, a pincerendszerrel együtt. A kertben pedig a megidézésre került egy képeslapon megőrzött előkerti díszkiültetés, és a XIX. századi kataszteri térképről ismert oldalkert formavilága. Továbbá a kastélyrom kibontásra került, és az eredeti épület megidézésére pedig rekonstrukciós ablakok kerültek kihelyezésre.

A korábbi gazdasági udvar helyén pedig a Gazdatiszti ház körül rendezvény tér és fogadó tér került kialakításra, valamint játszótér, közösségi kert és gyümölcsliget. Továbbá Bogner Mária Margit sírhelye is egy újfajta teresedést kapott, valamint új támfalak, burkolatok, lépcsők

épültek azok helyére, vagy kiegészítésére. A kastély nagy támfala elé pedig a Szent Walburga szobor körül egy kis tér kapott helyett, körülötte pedig parkolók.

A tervezés során figyeltem a minél fenntarthatóbb növénykiültetésre, így elsősorban szárazságtűrő és honos növények lettek kiválasztva.